

Michal Böhm a kol.: ČESKÁ ŠKOLA STŘIHOVÉ SKLADBY

Katedra střihové skladby na pražské FAMU se stala kolébkou teorie a pedagogiky střihové skladby v Československu. Vychovala velké množství tvůrčích osobností (Drahomíra Vihanová, Josef Valušia, Alois Fišárek, Jiří Brožek, Jan Daňhel atd.), které měly svůj neodmyslitelný a trvalý vliv na podobu české kinematografie. Přesto střih zůstává do velké míry „neviditelným uměním“. Kolektivní monografie, která právě vychází v Nakladatelství AMU, se to pokouší změnit. Ustanovuje termín české školy střihové skladby a míří k obohacení českého akademického prostředí o problematiku filmového střihu, která zde v uplynulých desetiletích citelně absentovala.

Kniha tematicky propojuje teorii, pedagogiku i uměleckou praxi a po odborné stránce navazuje na stejnojmennou olomouckou konferenci z roku 2019. Otevírá poměrně rozsáhlé množství témat spjatých se střihovou skladbou. Uvozuje ji rozsáhlejší studie Michala Böhma o vývoji teorie střihové skladby na FAMU a historii katedry. Následují statě rozvíjející různé aspekty teoretického díla Jana Kučery (1908–1977), zakladatele pojmu střihové skladby a daného studijního oboru na FAMU, a vztahují se též k odkazu Josefa Valušia (1934–2022), významného střihače a Kučerova žáka. Autoři aktualizují myšlenky obou osobností pro současné čtenáře a připomínají též „avantgardnost“ Kučerovy teorie v kontextu zahraničního vývoje filmového myšlení. Jedna ze zařazených studií přináší také rozbor Valušiačských střihačských postupů v konkrétním díle, Jirešově filmu *Valerie a týden divů*. Na závěr knihu doplňují texty dávných absolventů oboru střihové skladby na FAMU – slovenského profesora Ľudovíta Labíka a mexického režiséra Juana Mora Catletta.

„Název střih, jímž se v běžné mluvě [činnost] označuje, je nevyhovující. Poukazuje jen ke zcela mechanické a dílčí činnosti toho, kdo skladbu provádí; k tomu, že střihač zkracuje či očišťuje natočené záběry, aby je mohl slepit. [...] Nejvíce vyhovující by bylo označení filmová nebo televizní skladba. Toto označení je ovšem v češtině příliš široké [...]. Zužujeme tedy rozsah termínu slůvkem střihová. Toho, kdo tuto skladbu provádí, nazýváme stále střihačem v naději, že slovo získá postupně přenesený význam, takže bude označovat toho, kdo provádí skladbu navazováním a přerušováním záběrů, a že v něm odumře elementární význam, připomínající člověka, který pracuje především s nůžkami.“ – Jan Kučera

Autoři příspěvků v knize jsou studenti, pedagogové a přátelé pražské katedry střihové skladby – Michal Böhm, Adam Brothánek, Martin Čihák, Tereza Kozáková, Karolína Čejková, Alan Sýs, Zdeněk Hudec, Lucie Hecht, Aleš Odehnal –, ale také vyučující střihové skladby z dalších škol mimo FAMU – Libor Nemeškal, Ľudovít Labík, Juan Mora Catlett.

V Nakladatelství AMU také v předchozích letech znovu vyšly důležité učebnicové texty *Základy střihové skladby* Josefa Valušia, *Střihová skladba ve filmu a v televizi* Jana Kučery a též sborník Kučerových teoretických studií *Poetika českého filmu*.

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)